

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 15 kwietnia 2025 r.

Poz. 1957

UCHWAŁA NR IX.41.K.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 25 marca 2025 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr X/63/2025 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym i niepublicznym szkołom i placówkom, dla których Powiat Kołobrzeski jest organem rejestrującym oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania

Na podstawie 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr X/63/2025 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym i niepublicznym szkołom i placówkom, dla których Powiat Kołobrzeski jest organem rejestrującym oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w części dotyczącej wyrażenia „i zakres” zawartego w § 1 uchwały oraz w tytule załącznika do uchwały.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr X/63/2025 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym i niepublicznym szkołom i placówkom, dla których Powiat Kołobrzeski jest organem rejestrującym oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 25 lutego br., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 12 pkt 11 i art. 40 ust 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754) oraz art. 251 i art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o którym powiadomiono Przewodniczącego Rady Powiatu w Kołobrzegu pismem z dnia 12 marca br. (znak: K.420.10.2025). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu

Kolegium Izby w dniu 25 marca br. oraz że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

W dniu 19 marca br. do Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazano stanowisko Powiatu Kołobrzeskiego w zakresie podjętych wątpliwości. Z treści pisma Starosty Powiatu Kołobrzeskiego (znak EK.0008.2.2025) wynika, iż Starosta podziela pogląd organu nadzoru o braku podstaw do regulowania w uchwale zakresu kontroli jako materii uregulowanej ustawowo. Jednocześnie zdaniem Starosty nie nastąpiło naruszenie przepisów prawa, a jedynie niefortunne użycie wyrażenia „zakres”, które może sugerować, że konkretny zakres kontroli został ustalony, co w rzeczywistości nie miało miejsca.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 25 marca 2025 r., w posiedzeniu nie uczestniczył przedstawiciel jednostki.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego przy podejmowaniu aktów prawa miejscowego działają na podstawie i w granicach prawa – czyli realizują zasadę legalizmu zawartą w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.).

Uchwała Nr X/63/2025 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym i niepublicznym szkołom i placówkom, dla których Powiat Kołobrzeski jest organem rejestrującym oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania została podjęta z istotnym naruszeniem art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych ustawodawca upoważnił organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia w drodze uchwały trybu udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32 oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 34 ust. 2 oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji. Powołany przepis art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych nie upoważnia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określania zakresu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych na podstawie ww. ustawy, a jedynie do określenia trybu takiej kontroli. Z racji powyższego zachodzi konieczność wyeliminowania – w drodze stwierdzenia nieważności – określenia „i zakres” zawartego w treści § 1 uchwały oraz w tytule załącznika do uchwały.

Kolegium Izby wskazuje, że wykonując swoje kompetencje prawodawcze zawarte w upoważnieniach ustawowych, organy samorządu terytorialnego są obowiązane działać ściśle w granicach tych upoważnień. Wprowadzenie do aktu prawa miejscowego, którym – w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym - jest badana uchwała, regulacji wychodzących poza zakres upoważnienia ustawowego stanowi istotne naruszenie prawa. Podkreślenia wymaga również, że posłużenie się przez organ stanowiący zakwestionowanym sformułowaniem „zakres” może wprowadzać adresatów uchwały w błąd co do faktycznej treści normatywnej, stanowiącej przedmiot regulacji. Postanowienia uchwały powinny być na tyle precyzyjne i czytelne, aby adresaci uchwały i organy ją stosujące nie mieli wątpliwości, co do zapisów w niej zawartych.

Jednocześnie zdaniem Kolegium nie zachodzą w przedmiotowym przypadku przesłanki stwierdzenia nieważności badanej uchwały w całości ze względu na możliwość wyeliminowania z obrotu prawnego tylko zakwestionowanej jej części, bez uszczerbku dla treści uchwały w pozostałym zakresie.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, przyjąć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały bądź zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

W tym stanie rzeczy Kolegium Izby stwierdziło nieważność badanej uchwały we wskazanym w sentencji uchwały zakresie.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Marek Fras